

රුසියානු විජ්ලවයේ පටන් අනු වසරක්: විසිවෙති සියලුයේ සමාජවාදය සඳහා අවස්ථාවන් 3වන කොටස

**Ninety years since the Russian Revolution:
The prospects for socialism in the twenty-first century**

නික් බ්‍රිතියා විසිනි
2007 නොවැම්බර් 27

1917 පෙබරවාරියේදී රුසියාව තුළ ඇතිවූ විජ්ලවය ප්‍රථමයෙන් ඇවිල ගියේ පාන් හිගය මුල්කරගෙන කාන්තාවන් විසින් ගෙන ගිය විරෝධතාවකිනි. මුතුන්ගේ අරගලය කරා කම්කරු පන්තියේ අනෙකුත් කොටස් ද වෙශයෙන් ඇදී ආවේය. 1905 සියලුම්වල කළුගැනීය මධ්‍යයේ අගනුවර ආරක්ෂාව පිළිබඳව සාර්ප පාලනත්ත්‍ය විශ්වාසය තබා සිටි හමුදා සේනාන්ක මෙවර ද කැදවන ලදී. එහෙත් පෙළපාලිවලට වෙඩිතැබීම ප්‍රතික්ෂේප කරමින්, මුතුන් ඒවාට එක්ස්වූ විට සාර්වාදී ඒකාධිපතිත්වයේ ඉරනමට මුදා තැබුණි.

පෙබරවාරි විජ්ලවය, නව යුගයක පිළිසිද ගැනීම සලකුනු කළේය. එහෙත් මෙහි ද සිදු වූයේ නිවුන් දරු ප්‍රස්ථියකි. එකක් නොව බල මධ්‍යස්ථාන දෙකක් බිඛිවිය. ධනපති හා ගොවී පක්ෂවලින් සැදුම් ලත් තාවකාලික ආන්ඩුව හා සේවියට සහා නැතහොත් කම්කරු කමිටු ය. 1905 විජ්ලවයේදී ගොඩනගන ලද සේවියට සහා පෙබරවාරි දිනවල දී ඉක්මනින් ම යැලි පිහිටුවන ලදී. බොල්шелේවිකයන් ද ඇතුළත් සියලු සමාජවාදී පක්ෂවල ආරම්භක ප්‍රතිචාරය වූයේ තාවකාලික ආන්ඩුවට කොන්දේසි සහිතව සහයෝගය දැක්වීමයි.

කෙසේ හෝ, අමුල් මුලදී රුසියාවට යලින් පැමිනි ලෙනින් දේශපාලන බෝම්බයක් අනහැරියේ. බොල්шелේවික් පක්ෂය හැරිය යුත්තේ, කම්කරු පන්තිය දේශපාලන බලය අල්ලාගැනීම කරා මෙහෙයුම්ට බව ඔහු අවධාරනය කළේය. එහෙත් ලෙනින්ගේ ඉදිරි දර්ශනය කෙරෙහි පක්ෂ නායකත්වය තුළ බලගත විරුද්ධත්වයක් පැවතුණි.

මෙම වෙනස ඇති කළේ කුමක් විසින් ද පෙබරවාරි විජ්ලවය පෙන්වුම් කළේ ගොවී ජනතාවට ස්වාධීන ක්‍රියා කළාපයක් ඉටු කළ නොහැකි බවයි. දන්ශ්වර පක්ෂ ගොවී ජනතාවගේ සහායෙන් පාලනය ගෙන ගිය අතර තාවකාලික ආන්ඩුවේ රුපයෙන් “කම්කරුවන්ගේ හා ගොවීන්ගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආදායායකත්වය” සාක්ෂාත් විය.

ආරම්භයේදී ආන්ඩුව ජනතාව අතර මෙන් මත මත් බොල්шелේවිකයන් සුළුතරයක් වූ සේවියට සහාවල ද සහයෝගය දිනාගත්තේය.

එහෙත් තාවකාලික ආන්ඩුවට ජනතාවගේ ඉල්ලීම ඉටුකිරීමට නොහැකි විය. රුසියානු දන්ශ්වරය දහස් ගනන් තුයපටවවින් බලහිර අධිරාජ්‍යවාදයට ගැටැසී තිබුන බැවින් ආන්ඩුවට යුද්ධය නතර කළ නොහැකි විය. තව ද දිග්විජය පිළිබඳ තමන්ගේ මත්‍යාය පත්‍රයක් ද මුතුන් සතු විය. ඉඩම හිමියන්ට එරෙහි ගොවීන්ගේ කැරුල්ලට සහයෝගය දීමට එයට නොහැකි වූයේ, දන්ශ්වරය ම එම පන්තියට බැඳී සිටි නිසා ය. ඉඩම්වලට බැඳී තිබුනු දේපල පෙරලා දැමුව හොත් සියලු වර්ගවල දේපල පිළිබඳ ප්‍රශ්නය මතු වේ යය මුතුන් බිඛිව පත්විය. සාර්වාදී රුසියාව අංග ලක්ෂිතව තිබූ ජාතික පිඛිනය අවසන් කිරීමට ද මුතුන්ට හැකි වූයේ නැත.

කෙටියෙන් කිවහොත්, තාවකාලික ආන්ඩුව බලයට පත්කොට තිබුනේ, මුතුන් මුහුනදීමට ලැස්තිව නොසිටි ව්‍යාපාරයක්, මුතුන්ට අවශ්‍ය නොවූ ව්‍යාපාරයක්, හා මුතුන්ට ඉටුකළ නොහැකි ඉල්ලීම් කැවිකොටගත් ව්‍යාපාරයක් විසින් ය.

පෙබරවාරි සිට ඔක්තෝබර් දක්වා මාස සලකුනු වූයේ වමට ගමන් කළ ව්‍යාපාරයක් මගින්ය. මෙය, අගෝස්තු හා සැප්තැම්බරයේ ජ්‍යෙනරාල් කොරින්ලොව් විසින් සූදානම් කළ කුමන්තුනයෙන් පසුව වෙශවත් විය. මෙයින් හෙලිදරව් වූයේ, ප්‍රතිචාර්යාව පිළිබඳව තාවකාලික ආන්ඩුවේ තුළ සූදානමයි. කම්කරු පන්තියේ ඇස් ඉදිරියේ දන්ශ්වර තාවකාලික ආන්ඩුවට සහාය දෙන පක්ෂ එන්ට එන්ටම අපකිර්තියට පත්වීම හමුවේ සේවියට සහා තුළ බොල්шелේවිකයන්ට ලැබුනු සහයෝගය අඛන්ඩව වර්ධනය විය.

එහෙත් ඔක්තෝබර් විජ්ලවය අභිජ්‍යාලය කළ එක ම සාධකය රුසියානු තත්වය ම නොවිය. බලය අල්ලාගැනීම පිළිබඳ සිය ඉල්ලීම දැඩි කිරීමේ ද සියලුවමත් වඩා ලෙනින්ට මග පෙන්වූයේ ජාත්‍යන්තර

තත්වයයි. රුසියානු විප්ලවය රුසියානු පූජ්‍යනයක් නොවූ අතර එය ලෝක විප්ලවයේ ආරම්භක වෙති මුරය විය. ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තියට යුද්ධයේ මිලේවිවත්වයෙන් මෙන්ම, තමන්ගේ ම නායකත්වයේ පාචාදීම් මගින් මුහුණ් ඇදුමා තිබු හිරවීමේ තත්වයෙන් ගොඩියාමේ මාවතක් පෙන්වීම සඳහා ද රුසියාව කුල බලය ගැනීම අවශ්‍ය විය.

නැගිවීම, බලය සෝචියටි සහා අතට පත් කලේය. ආරම්භයේ පටන් ම, දනේශ්වර පක්ෂ හා ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන සහකරුවන් ද මෙන්ශේවිකයන් ද රිනියා මධ්‍යස්ථානීය ද ගොවී පදනමක් සහිත සමාජ විප්ලවවාදී පක්ෂය ද විසින් එයට විරෝධය පලකළහ. ඔවුන්ට අනුව, බොල්ශේවිකයන් අරාජකවාදීන්ය, කුමන්තු තකරුවන්ය, බලය අල්ලාගැනීම නීති විරෝධීය.

තාවකාලික ආන්ත්‍රික පෙරලා දැමීමෙන් පසුව, මෙම සියලු බලවේගයන්ගේ අවධානය යොමු වූයේ 1918 ජනවාරියේ දි කැඳවූ ව්‍යවස්ථා සම්පාදක මන්ධිලය වෙත ය. මෙම මන්ධිලය කැඳවීම, දිගු කාලයක් තිස්සේ සමාජවාදීන්ගේ හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ගේ ඉල්ලීමක්ව තිබුණි. එහෙත් සිදුවීම් එය ඉක්මවා ගියේය. ව්‍යවස්ථා සම්පාදක මන්ධිලය විසින් පිහිටුවන ආන්ත්‍රික විසින් දේශපාලන බලය සෝචියටි සහා අතට පත් කළ යුතු යයි ද, විප්ලවයේ නීත්‍යනුකළාවය පිළිගත යුතු යයි ද කිසිදු පක්ෂයක් ඉල්ලා නොසිරියා.

එබැවින් ව්‍යවස්ථා සම්පාදක මන්ධිලයට කටයුතු කළ හැකිකේ ප්‍රති විප්ලවය සංවිධානය කිරීමට අවධානය යොමුකිරීම ලෙස පමනි. එය විසිරුවා හැර අතර දරුණ පපයෙන් අතරුදෙන් විය. එක් ප්‍රමුඛ සමාජ විප්ලවවාදීයෙක් නිරික්ෂනය කළ අසුරු එය අභාවප්‍රාප්ත වූයේ “අපගේ විසුරුවාලීම කෙරෙහි ජනතාව දැක්වූ උදාසීනත්වයේ ප්‍රති ව්‍යාකයක් ලෙසය.”

මෙහි දී අපට, වඩාත් ම අවශ්‍ය කරුණු ඉදිරිපත් කරනවා හැරෙන්නට. ප්‍රථම කමිකරු රාජ්‍යය පරිභානියට පත්වීමේ ඉතිහාසය හා ස්වේලින්වාදී නිලධරයේ නැගිම පිළිබඳ විවාරයක් කළ නොහැකිය.

පරිභානිය, මාක්ස්වාදයේ හෝ බොල්ශේවික්වාදයේ හා රට අඩු ලංසුවෙන් ව්‍යවස්ථා සම්පාදක මන්ධිලය විසුරුවා හැරීමේ කිසියම් නියාමයක ප්‍රතිපලය නොවීය. පරිභානිය විප්ලවය භුදෙකලා වීමේ නිමැවුමක් විය. ලෙනින්ගේ හා ටොටිස්කිගේ ඉදිරිදරුණ වූයේ විප්ලවය, බටහිර යුරෝපයට පැතිර ගියේ නැත්තම්, සෝචියටි ආන්ත්‍රිව තවදුරටත් බලය දරාගෙන සිටීමේ හැකියාවක් නොමැති බවටයි. සිද්ධි දාමයේ දී, කමිකරු පන්තියේ සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නායකත්වයේ පාචාදීමට පින්සිදු වන්නට විප්ලවය ඉන් එහාට ගියේ නැති. එහි අර්ථය විප්ලවය පෙරලා දැමූ බව නො වේ.

කෙසේ නමුදු භුදෙකලාව, බිහිපුනු බලපැමක් ඇති කලේය. කමිකරු රාජ්‍යය පරිභානි ගත වීමේ ද, ස්වේලින්ගේ නායකත්වයෙන් යුත් පිළිකාවක් බඳ නිලධරය විසින් දේශපාලන බලය පැහැර ගැනීමේ ද ප්‍රධාන සාධකය වූයේ එය සි. අපට වඩාත් ම අවශ්‍ය කරුණු ප්‍රථම කමිකරු රාජ්‍ය පරිභානියට පත්වීමේ ඉතිහාසය මෙන් ම ස්වේලින්වාදී නිලධරයේ නැගිම පිළිබඳ විවාරයක් කළ නොහැකි අතර මෙම අධිකාරය, විප්ලවයට නායකත්වය යුත් සියලු බොල්ශේවිකයන් මරා දැමීය. එය කුළුගැන්වුනේ 1940 දී ලියාන් ටොටිස්කි සාතනය කිරීමෙනි. 1991 දී දනපතියන් වෙත පවරා දී දනවාදය ප්‍රතිත්ථාපනය කරන තෙක් ම ස්වේලින්වාදී, දනේශ්වර පර්යාය නාසිටුවීමේ මුලික ක්‍රියා කළපයක් ඉට කළහ.

සමාජවාදය සඳහා අවස්ථාවන්

විසි එක්වෙනි සියවෙසේ සමාජවාදය සඳහා ඇත්තේ කුමන අවස්ථාවන් ද? රුසියානු විප්ලවය, අදට බෙතින පාඩම ගැබිකර නොගන්නා නමුත්, සින් ඇදගෙන්නා සුළු අන්දුකීමක් ලෙස, භුදෙක් ඉතිහාසයට එක්වන්නේ ද? මෙයට පිළිතුරු දීම සඳහා අප එතිහාසික ක්‍රියාවලිය එලෙසින් ම විවාරයට ලක් කළ යුතුය.

ආපසු හැරී බලන විට අපට දැන් පෙනීයන්නේ ප්‍රථම ලෝක සංග්‍රාමය හා රුසියානු විප්ලවය, දනේශ්වර භුගෝලීයකරනයේ ප්‍රථම අදියරෙහි ප්‍රතිඵලය වූ බවය. 1871 සිට 1914 දක්වා වූ කාලය තුළ ලෝකය පරිවර්තනය කළ ඉමහත් ආර්ථික වර්ධනය, දනේශ්වර නිෂ්පාදන කුමයේ සියලු ප්‍රතිසතිතාවන් ඉස්මත්තට ගෙන ආවේය.

වසර අනුවකට පෙර බොල්ශේවිකයන්ට මගපෙන්වූ ඉදිරි දරුණ වූයේ ලෝක සමාජවාදී ඉදිරිදරුණ වූයේ. එහෙත් එම විප්ලවය ප්‍රථමයෙන් ගත් උත්සාහය අසාර්ථක වූ අතර මනුෂ්‍ය වර්ගයාට බිහිපුනු මිලක් ගෙවීමට සිදුවිය. රෝග දැක තුන තුළ අත්දුව්වේ අවපාතය, මහා වියකියාව, ගැසිස්ටිවාදය, පරමානුක ආයුධ යොගැනීමෙන් යුද්ධයේ දී දැලක්ෂ ගතන් මරාදැමීම හා හොලාකෝස්ටයේ යුද්ධයේ එවිට නොහැකි තරමේ හිෂනයයි.

ඉන් පසුව පැමිනියේ සාපේක්ෂ ස්ථාවරත්වයේ කාල පරිවේශ්‍යකි. විසිවෙනි සියවෙසේ මුල් හාගයේ ගැටුල අතිතයට අයත් වූ බවක් පෙනීගිය නව ආර්ථික ප්‍රසාරනය දනවාදී තුළ පැවැත්‍රීමක් බවේ ඉහළ නැගිමක් පවා සලකුනු කළේය. එහෙත් 1960 ගතන් අවසානයේ දී පත්වාන් යුද්ධයේ ලත්පාතය අවසන්වූයේ ලෝකය පුරා කමිකරු පන්තියේ විප්ලවවාදී ශක්‍යතාවක් සහිත අරගලයන් මාලාවක පැනනැගීමට සම්පාත වෙමින්ය. ඒ අතර, 1968 ප්‍රන්සයේ මැයි ජුත් ජෙත් ජෙත් මෙන්තරල් සුදුසියා, ඉතාලියේ උනුසුම් ගරන් සමය, 1973-74 බ්‍රිතාන්‍යයේ

හිත්ගේ වෝරි ආන්ඩ්ව පලවා හැරීම මෙන්ම 1975 වසරේ දී පෘතුගාලයේ සලසාර් පාලන තන්තුයේ බිඳ වැටීම ද වෙයි. එහෙත් මෙම කිසිදු අරගලයක දී කමිකරු පන්තියට, සිය නායකත්වයේ පාචා දීමේ හේතුව නිසා දේශපාලන බලයට අහියෝග කළ නොහැකි විය.

මෙම පාචාදීම් සිය තත්ත්වය ස්ථාවර කරගැනීමට උපයෝගී කරගත් දෙන්ශ්වරය, කමිකරු පන්තියට එරෙහි ප්‍රභාරයන් මාලාවක් ම එල්ල කළේය. 1970 ගනන් අවසන් හාගේ ආරම්භ වූ මෙය අද දක්වාමත් ක්‍රියාත්මකව පවතියි. පසුගිය තිස් වසර පුරා කමිකරු පන්තිය පරාජයන් හා පසුබැසීම් මාලාවකට ම මුහුන පැවෙය. සමාජවාදය පිළිබඳ බලාපොරොත්තු මුළුමතින් ම සාක්ෂාත් කළ නොහැකි තරම් ඇත්කට නැතිනම්, පසුවීමට තල්ලුවී ගිය බවක් පෙනී ගියේය.

තිස් වසරක් යනු පුද්ගලයෙකුගේ ජ්‍යෙෂ්ඨයෙන් සැලකිය යුතු කාලයකි. පැරනි පරම්පරාවේ සාමාජිකයන්ට සිය තරුන විය අපතේ ගොස් ඇති බවක් හැරියන අතර, වෙනසක් සඳහා වන සිය කැමැත්ත පදනම් කළ හැකි තැනක්, අඩු ම තරමින් මැත අතිතයේ පැවති බවක් තරුන ජනතාවට නොපැවති බවක් පෙනී යා හැකිය.

තිස් වසරක් යනු දිග කළක් ලෙස පෙනී යා හැකිය. එහෙත්, ආර්ථික ක්‍රියාවලියේ හා සමාජ, සංස්කෘතික සම්බන්ධතාවන්හි පරිවර්තනයන් සැලකිල්ලට ගනිමින්, ඉතිහාසයේ මිමිමෙන් බර තැබූ කළහි, එය කෙරී විරාමයක් වනු ඇති.

කුමන වෙනසකම් සිදුවී තිබේ ද? දෙන්ශ්වර ලෝක ව්‍යුහයේ ම පරිවර්තනයක් සිදුව ඇති බවක් අනිතය තම් දැකගනු ඇති. අප ජ්වත්ව ඇත්තේ දෙන්ශ්වර භුගෝලීයකරනයේ දෙවන අදියර තුළය. සැම කොටසක් ම නො වෙන්කළ හැකි සේ එකිනෙකට සම්බන්ධව ඇති හා කොටස් නොකළ හැකි ආර්ථික ඒකකයක් බවට මුළු ලෝකය ම පත්ව තිබේ.

සමාජවාදය සඳහා වන අවස්ථාවන් පිළිබඳ ඇගුවුම් කවරේද? මාක්ස්වාද දේශපාලනයේ අ යනු ආ යනු දෙසට අප මදක් හැරී බලමු.

අපගේ ඉදිරි දරුණනය පදනම් වී ඇත්තේ සමාජවාදය සඳහා වෙශයික පුරුවාවශ්‍යතාවන් සෞයාගත යුත්තේ දෙන්ශ්වර පද්ධතියේ ප්‍රතිස්ථිතාවන් තුළින්ම ය යන සංකළුපය මතය. නිශ්චිත අවස්ථාවකදී මෙම ප්‍රතිස්ථිතාවන් දෙන්ශ්වර පර්යායේ බිඳ වැටීමකට හා දෙන්ශ්වර පාලනයේ එතිහාසික අරුධුදයකට තුළුදෙයි.

අද අප සිටින්නේ කොතැනකද? පිළිතුර පැහැදිලිය. භුගෝලීයකරන ආර්ථික සන්තතිය, ලෝක

ආර්ථිකය හා ජාතික රාජ්‍ය පද්ධතිය අතර ප්‍රතිවිරෝධයේ තිවිරතාවය නව ඉහළකට ඔසවා ඇති. වෙනත් වෙනවලින් කිවහොත්, සමාජයේ ද්‍රව්‍යමය නිෂ්පාදන බලවීග නිෂ්පාදනයේ පවත්නා සම්බන්ධතාවන් සමග ගැටුමකට එලෙක්ත්නේය යන මාක්ස්ගේ ජේදය උප්‍රටා දැක්විය හැකිය. ප්‍රථම ලෝක සංග්‍රාමයට තුළුදුන් කාලපරිවිශේදයේ දී මෙන් ම එම ගැටුම ප්‍රකාශිත වන්නේ අන්තර අධිරාජ්‍යවාදී එදිරිවාදිකම් තුළින් ය. ඇමරිකානු ජනාධිපති තුන්වෙනි ලෝක යුද්ධය ගැන කරාකරනු අපට හදිසියේ ම අසන්නට ලැබෙන්නේ එබැවින්ය.

තවද, පසුගිය තිස්වසර තුළ ඇතිවූ දැවැන්ත ආර්ථික වෙනසකම්වලින් එක්සත් ජනපදය සතුව පැවති සාපේක්ෂ ආර්ථික ගක්තියට මුළුමතින්ම වල කපා ඇති. එය, දෙවන ලෝක යුද්ධයෙන් පසු කාල පරිවිශේදයේ ලෝක දෙන්වාදය ස්ථාවර කරනු ලැබූ සාධකය විය. ස්ථාවරත්වයේ බලවීගය වනවා වෙනුවට අද එක්සත් ජනපදය, ලෝක ආර්ථික හා දේශපාලනයේ අස්ථාවරත්වයට තුළුදෙන ලොකු ම සාධකය බවට පත්ව තිබේ. මිලිටරිවාදය කරා එන්ට එන්ටම වැඩිවන එහි නැශ්‍රීරුව, දෙන්ශ්වර බලවතුන් අතර සම්බන්ධතාවන් කඩාක්පල් කරන අතර එහි ගැඹුරු වන මුලු අරුධුදය ව්‍යසනකාරී පරිමාවකින් ගෝලීය ආර්ථිකය බිඳාමීමේ තරේතනය මත් කරයි. අධිරාජ්‍යවාදය තමැති සිය කෘතිය තුළ ලෙනින්, ප්‍රථම ලෝක සංග්‍රාමය අවධියේ දී පරපුව්‍රවාදයේ වැඩිම පිළිබඳ සඳහන් කරයි. එහෙත් ලෙනින් පෙන්වා දුන් ක්‍රියාවලින්ගේ වැදගත්කම අද තත්ත්වයන් සමග කළ යුදුකොට තැකිමට සිදුවේ.

දෙන්වාදය පෙරලා දැමීමේ හැකියාව සහිත එක ම සමාජ බලවීගය වන කමිකරු පන්තියේ තත්ත්වය කෙබඳ ද? භුගෝලීය සන්තතින්ගේ ප්‍රතිඵලය වී ඇත්තේ මෙම සමාජ පන්තිය ප්‍රමානයෙන් මෙන් ම භුගෝලීය පැතිරීම අතින්ද ඉමහත් ලෙස වැඩි වර්ධනය වී තිබේ.

පසුගිය දිකක දෙකක පමන කාලය තුළ, සමහර අවස්ථාවල රටත් අඩු කාලයක් තුළ, වීනයේ, ඉන්දියාවේ, ලිඛින් ඇමරිකාවේ, අප්‍රිකාවේ - ලෝකය යුදාම - මිලියන ගනනක් ගොවීන් හා සුදු නිෂ්පාදකයන් ගෝලීය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වැටුප් කමිකරුවන් බවට පත්ව තිබේ. පනස් වසරකට පෙර බොහෝ උගත් සමහරවිට එතරම් උගත් නැති විද්‍යාර්ථීන් ලෝක ජනගහනයෙන් බහුතරය නිර්ධීකරනය වීම පිළිබඳ මාක්ස්ගේ අනාවැකි ඉටු වී නැති බව ප්‍රකාශ කළහ. මක්තිසාද යත් ගොවී ජනතාවගේ වැදගත්කම නිසා ය. ඉතිහාසය දැන් මාක්ස් කරා පැමින තිබේ.

භුගෝලීයකරනයේ තවත් ඉතා තීරනාත්මක බලපැමක් තිබේ. ඔක්තෝබර් විෂ්ලවයට පසුව

බොල්ලේවිකයන් මුහුනදුන් සංකීරන ගැටුපු කෙරේ අවධානය යොමුකරන අධ්‍යයනයක්, රාජ්‍යය හා සිවිල් සේවය තුළ මධ්‍යම පන්තික ස්තරයන්ගෙන් එල්ල වූ විරෝධයේ මට්ටම හා තරම ද එයින් උද්‍යත කළ දුෂ්කරතාවන් ද හෙලිදරව් කරයි. අද, රාජ්‍යය හෝ විශාල සමාගම් විසින් සේවයේ යොදවන ලද රාජ්‍යය සුදුකරපට කමිකරුවන් තවදුරටත් වරප්‍රසාදිත සමාජ තත්ත්වයක් ඩුක්ති නොවිදිනි. ඔවුන් ද කමිකරු පන්තියේ වෙනත් ඕනෑම කොටසක් මෙන් ම ක්‍රිජායුවට හෝ වටුප් හා සේවා තත්ත්වයන් කපාහැරීමට මුහුන දෙති.

ආත්මීය සාධකයන්ගේ හා නිතරම වැදගත්වන නායකත්වයේ තත්ත්වය කෙසේද? විසිවෙනි සියවසේ ඉතිහාසය පිළිබඳ අධ්‍යයනයකින් පෙන්වා දෙන්නේ කමිකරු පන්තිය විප්ලවවාදී නායකත්වයක්න් සන්නද්ධු කළේහි 1917 ඔක්තෝබරයේ අත්දැකීම ප්‍රනර්කරනය විමේ ඉඩ ප්‍රස්ථාවන්ගේ අඩුවක් නොමැති බවයි. ධන්ස්වරයට සැදැලය අරා සිටීමට ඉඩ සැදැසී ඇත්තේ, සමාජ ප්‍රජාතනත්ත්වාදයේ හා සැවැලින්වාදයේ ප්‍රතිච්ඡලවවාදී ක්‍රියාකලාපය හා හරියට ම එවන් නායකත්වයක් නොමැති විමේ හේතුව ද නිසාය.

එහෙත් මෙම කාරනයේදී පවා ඉතිහාසය එහි කාර්යය ඉපුකර තිබේ. එක් අවධියකදී ලේඛක සුරාම කමිකරු පන්තිය තුළ විශාල අනුගාමිකත්වයක් දිනා ගත් සැවැලින්වාදී හා සමාජ ප්‍රජාතනත්ත්වාදී පක්ෂ අද සිස් කොම්ම්වලට වැඩි දෙයක් නො වේ. දෙවන ලේඛක යුද්ධය ආසන්නයේ චෝටස්කි මෙසේ ලියා තිබුණි. මෙම යල පිනු සංවිධාන, එලඹෙන සිදුවීම් තුළදී එක් ගබාලක් මත තවෙකක් ඉතිරි නොවන පරිදි බිඳ වැටෙනු ඇතැයි ඔහු අනාවැකි පලකලේය. එය සිදුවීමට ඔහු බලාපොරොත්තු වූවාට වැඩි කළක් ගත වුවත් එය සිදුව තිබේ.

මෙම මැතිවරන ව්‍යාපාරය තුළ සක්සුදක් සේ පැහැදිලි වන පරිදි ලේඛර පක්ෂය කෙරෙහි දක්වන පිළිකුල හා විරැදුධත්වය, සියලු ම පැරනි පක්ෂ හා නායකත්වයන්ට විරැදුධවීමේ ගෝලියට දැකිය හැකි වෙනසක කොටසකි. තවද මේවාට ජීවන තුළ පිශීම සඳහා විවෘත මධ්‍යම පන්තික සංවිධාන ගන්නා රාජ්‍යය නව කාන්ඩ ගැසීමේ උත්සාහයන් විස්මයිනක ලෙස අසාර්ථක වී තිබේ.

ඇගවුම් කවරදී? අප ප්‍රශ්නය මේ ආකාරයට ඉදිරිපත් කළහොත් වඩා පැහැදිලි වනු ඇත. බොල්ලේවිකයන් බලය ගත් තැන් පටන් වසර අනුවක් ඉක්මගිය තැන ද සමාජවාදී විප්ලව හිගව ඇත්තේ මන්ද? ප්‍රධාන සාධක දෙකක් ක්‍රියාත්මකව තිබේ. කමිකරු පන්ති නායකත්වයේ දුෂ්කරයින් එක්තරා ස්ථාවරත්වයක්

සැපයීමට එක්සත් ජනපද දෙනවාදයට තිබු හැකියාවයි. අද පැරනි පක්ෂ හා සංවිධාන කළකදී තමන්ට සිටී අනුගාමිකත්වයෙන් තොර ය. එක්සත් ජනපදය ලෝක ආර්ථිකයේ හා දේශපාලනයේ වඩාත් ම අස්ථාවරකාරී සාධකය සි.

මෙම ප්‍රාග්ධන වෙනස්කම් දුර දිග යන දේශපාලන ඇගවුම් ගැබිකර ගනියි. ලෝකය පුරාම වෙනසක් සඳහා වැඩ්වන අනිලාජයක් ද අත්‍යාජ්‍යිමත් හාවයේ වැඩ්වන හැරිමක් ද සාමාන්‍ය වැඩ් කරන ජනතාව අතර දක්නට ලැබේ. එහෙත් තවමත් සමාජයේ ගැටුපු ජයගන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ අවබෝධයක් නැත. වෙනත් වවනවලින් කිවහොත් ඉදිරි දරුණය පිළිබඳව ගැමුරු අර්බුදයක් පවතී.

මෙය කමිකරු පන්තියේ යම් එන්දුය නොහැකියාවක ප්‍රතිඵලය නොව සංකීරන එනිහාසික සිදුකිරීම්වල ප්‍රතිඵලයයි. ඉදිරි දරුණය පිළිබඳ මෙම අර්බුදය ජයගැනීමේ කෙන්දේසි වේගයෙන් මෝරමින් එයි.

අප පක්ෂයේ තීරනාත්මක කාර්යහාරය රඳී ඇත්තේ මෙහිය. රුසියානු විප්ලවයේ පටන් අනුවසරක් තුළ බොල්ලේවිකවාදයේ සම්ප්‍රධායන් හා එය ප්‍රානවත් කළ මූලධර්ම ආරක්ෂා කිරීම මත දැනුවත්ව පදනම් වන ලේඛක චෝටස්කාදී ව්‍යාපාරය වන හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුව එම පක්ෂයයි.

අප අතෙහි ඇති කරතව්‍ය කමිකරු පන්තිය තුළ සමාජවාදී විද්‍යාන්‍ය වර්ධනය කිරීමයි. මෙහි අර්ථය වන්නේ දෙනවාදයට එරෙහිව සටන්වැදිමේ අවශ්‍යතාවය කමිකරුවන්ට එන්තු ගැන්වීම නො වේ. එවන් අරගල අනිවාර්ය ය. කමිකරු පන්තියේ දේශපාලන ස්වාධීනත්වය මත පදනම් වූ ක්‍රියාමාර්ගය හා ඉදිරි දරුණය සැම අදියරකදී ම ඉදිරියට ගෙනයැම මගින් දෙනවාදය පෙරලා දැමීමේ දැනුවත් දේශපාලන අරගලයක් බවට මෙම නොදැනුවත් ව්‍යාපරය පරිවර්තනය කිරීම මූලික ප්‍රශ්නයයි.

රුසියානු විප්ලවයේ නායකත්වය බවට බොල්ලේවිකයන් පන්තිරු ලැබුවේ ද, ගෝලිය ප්‍රාග්ධනයේ බල කළවුරට ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තිය විසින් එල්ල කළ ප්‍රථම ප්‍රජාරයට නායකත්වය සම්පාදනය කළේ ද මෙම විධිකුමය මගින්ය. මුළුන් ආරම්භ කළ එම කරතව්‍ය නිමාවකට ගෙන එම ද දැන් අපගේ උර මතට වැට් තිබේ. අපගේ පක්ෂයට බැඳෙමින් ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තියේ නව නායකත්වය ලෙස මෙම වගකීම අතට ගන්නා ලෙස අප ඔබගෙන් උදක්ම ඉල්ලා සිටීම්.

සමාජ්‍යතායි